

ПОЛОЖЕННЯ
про атестацію здобувачів за ОПП Бухгалтерський облік
спеціальності 071 Облік і оподаткування
ВСП «Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну»

1. Загальні положення

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою Бухгалтерський облік зі спеціальності 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування здійснюється відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування, навчального плану та робочого навчального плану.

Технічне забезпечення атестації здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою Бухгалтерський облік згідно Положення про атестацію здобувачів фахової передвищої освіти у ВСП «ЧФКІД КНУТД».

Мета проведення кваліфікаційного іспиту за ОПП – перевірити на завершальному етапі навчання здобувачів фахової передвищої освіти рівень досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей, що визначені стандартом фахової передвищої освіти за спеціальністю 071 Облік і оподаткування галузь знань 07 Управління та адміністрування.

Для проведення атестації здобувачів створюється екзаменаційна комісія. Головою екзаменаційної комісії призначається фахівець, роботодавець (стейкхолдер), або провідний науковець в галузі обліку і оподаткування. Кваліфікаційний іспит за спеціальністю передбачає виконання комплексу завдань. Засобами оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей є: теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання) з наступних навчальних дисциплін: фінансовий облік, податкова система, економічний аналіз.

Програма кваліфікаційного іспиту для випускників орієнтована на визначення та оцінювання результатів навчання, досягнутих здобувачами фахової передвищої освіти за підсумками опанування ОПП Бухгалтерський облік.

Організація та проведення кваліфікаційного іспиту базуються на таких принципах:

- академічна доброчесність;
- об'єктивність;
- прозорість і публічність;
- нетерпимість до корупційних та пов'язаних з корупцією діянь.

Інформація про результати складання кваліфікаційного іспиту зазначається у додатку до диплому.

Програма кваліфікаційного іспиту затверджується у відповідному порядку. Кваліфікаційний іспит є обов'язковим компонентом індивідуального

навчального плану здобувача фахової передвищої освіти. Здобувач допускається до складання кваліфікаційного іспиту за умови відсутності в нього академічної заборгованості.

При розробці програми випускного кваліфікаційного іспиту для здобувачів враховані вимоги ОПП та навчального плану.

Програма кваліфікаційного іспиту оприлюднюється на офіційному веб-сайті коледжу <https://chpek.com.ua/>.

При розробці програми кваліфікаційного іспиту для здобувачів були використані такі основні методичні підходи:

1. Для перевірки відповідності знань випускників та їх практичної підготовки вимогам ОПП фахового молодшого бакалавра у розділах програми кваліфікаційного іспиту зазначені основні теоретичні питання, якими має оволодіти здобувач фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни, щоб мати можливість працювати за професійним призначенням.

2. Кваліфікаційний іспит має комплексний характер, тому його програма складається з узагальнених розділів програм дисциплін обов'язкового компоненту ОПП для оцінки загального рівня кваліфікації випускника. На кваліфікаційний іспит з винесені питання з навчальних дисциплін: фінансовий облік, податкова система, економічний аналіз.

3. Іспит проводиться за допомогою білетів, складених відповідно до цієї програми. Екзаменаційні білети містять теоретичні (тестові) та практичні завдання (комплексні ситуаційні завдання).

4. Приймає кваліфікаційний іспит екзаменаційна комісія, склад якої затверджується у встановленому порядку.

До початку кваліфікаційного іспиту до екзаменаційної комісії подаються відповідні документи: наказ директора про допуск до кваліфікаційного іспиту, довідка про виконання здобувачем фахової передвищої освіти навчального плану.

2. Критерії оцінювання кваліфікаційного іспиту

Кваліфікаційний іспит проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії у письмовій формі.

Рішення про оцінку приймається на закритому засіданні Екзаменаційної комісії відкритим голосуванням простою більшістю. Результати екзамену визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Протоколи засідання кваліфікаційної екзаменаційної комісії та індивідуальні плани здобувачів фахової передвищої освіти підписують голова та члени комісії.

3. Зміст програми кваліфікаційного іспиту

3.1. Фінансовий облік

Організація фінансового обліку. Облікова політика підприємства.

Облік грошових коштів та їх еквівалентів: облік та документальне оформлення операцій з готівкою, облік та документальне оформлення операцій з руху грошових коштів на рахунках в банках, облік операцій з іноземною валютою, інвентаризація грошових коштів.

Облік запасів: облік та документальне оформлення операцій з надходження, руху та вибуття виробничих запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів, інвентаризація запасів, малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Облік витрат підприємства: облік витрат за економічними елементами та статтями калькуляції, зведений облік витрат і калькулювання собівартості, облік та документальне оформлення витрат діяльності.

Облік готової продукції та її реалізації: облік та документальне оформлення операцій з надходження та руху готової продукції, інвентаризація готової продукції. Облік товарів: облік та документальне оформлення операцій з надходження, руху та вибуття товарів, їх переоцінки, інвентаризація товарів, особливості обліку товарів і товарних операцій в роздрібній та оптовій торгівлі.

Облік дебіторської заборгованості: облік та документальне оформлення довгострокової та поточної дебіторської заборгованості, інвентаризація дебіторської заборгованості.

Облік необоротних активів: облік та документальне оформлення операцій з надходження, руху та вибуття основних засобів, облік операцій з нарахування амортизації, облік та документальне оформлення операцій з ремонтів основних засобів, облік та документальне оформлення операцій з фінансової та операційної оренди, облік та документальне оформлення операцій з надходження, руху та вибуття інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, інвентаризація необоротних активів.

Облік зобов'язань: довгострокових зобов'язань, облік доходів майбутніх періодів, облік та документальне оформлення поточних зобов'язань, інвентаризація зобов'язань.

Облік фінансових інвестицій та інших фінансових інструментів.

Облік власного капіталу та забезпечень витрат майбутніх періодів.

Облік персоналу, праці та її оплати: кадровий облік, організація оплати праці, облік та документальне оформлення операцій з обліку виробітку, нарахування та документальне оформлення основної та додаткової заробітної плати, нарахування та документальне оформлення відпускних та лікарняних, облік та документальне оформлення розрахунків по єдиному соціальному внеску, утримань із заробітної плати.

Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства: облік та документальне оформлення доходів діяльності, формування фінансових результатів.

Фінансова звітність підприємства: склад, методика складання, виявлення та виправлення помилок.

3.2. Податкова система

Теоретичні основи оподаткування: елементи системи оподаткування, види податків та зборів, основні засади податкового законодавства України, економічна сутність податків та зборів, загальні засади їх встановлення.

Адміністрування податків і зборів: податкова звітність, податкові консультації, податковий контроль, облік платників податків, визначення суми податкових та/або грошових зобов'язань платника податків, порядок їх сплати та оскарження рішень контролюючих органів, податкові перевірки.

Податок на прибуток підприємств: платники податку, об'єкт та база оподаткування, порядок обчислення податку на прибуток, ставки податку, звільнення від оподаткування, податкова звітність та строки сплати податку.

Податок на додану вартість: платники податку, вимоги щодо реєстрації, визначення об'єкта оподаткування, дата виникнення податкових зобов'язань, порядок визначення бази оподаткування, розміри ставок податку, податковий кредит, порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України, та строки проведення розрахунків, електронне адміністрування, звітні (податкові) періоди, податкова накладна та податкова звітність

Акцизний податок: платники податку, об'єкт та база оподаткування, підакцизні товари, ставки податку, особливості оподаткування тютюнових виробів, алкогольних напоїв, імпортованих товарів, порядок і строки подання декларації та сплати податку, марки акцизного податку, акцизні склади.

Оподаткування доходів фізичних осіб: податок на доходи фізичних осіб, єдиний соціальний внесок, військовий збір. Податок на доходи фізичних осіб: платники податку, об'єкт та база оподаткування, податкова знижка, ставки податку, порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку, податкові соціальні пільги. Єдиний соціальний внесок: платники, взяття на облік та зняття з обліку платників, їх права та обов'язки, порядок обчислення і сплати, добровільна сплата, порядок стягнення заборгованості з платників, строки сплати та подання звітності.

Податок на майно: земельний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний податок, туристичний збір, збір за місця для паркування транспортних засобів. Земельний податок: платники податку, об'єкти та база оподаткування, ставки та пільги щодо сплати, податковий період, порядок обчислення та строки сплати, орендна плата, індексація нормативної грошової оцінки земель.

Екологічний податок: платники, об'єкт і база оподаткування, порядок обчислення податку та подання податкової звітності.

Рентна плата: плата за спеціальне використання води, за спеціальне використання лісових ресурсів, за користуванням радіочастотним ресурсом, за користування надрами, порядок сплати та подання податкової звітності.

Митні платежі: види мита, митне оформлення, платники і об'єкти оподаткування, порядок обчислення і сплати, митна декларація.

Спеціальні податкові режими: правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, ставки та порядок нарахування єдиного податку, ведення обліку і складення звітності платниками єдиного податку, особливості нарахування, сплати та подання звітності з окремих податків і зборів платниками єдиного податку.

3.3.Економічний аналіз

Теоретичні основи економічного аналізу: завдання та функції економічного аналізу, види економічного аналізу, предмет, об'єкти та метод економічного аналізу, технічні прийоми економічного аналізу, резерви підвищення ефективності господарської діяльності. Організація аналітичної роботи на підприємстві, інформаційне забезпечення економічного аналізу.

Аналіз виробництва продукції, робіт і послуг підприємства: оцінка обґрунтованості виробничої програми, аналіз попиту на продукцію і послуги підприємства, виробництва продукції в натуральному та вартісному виразі, якості продукції, оцінка виробничого браку, аналіз ритмічності виробництва та комплектності продукції.

Аналіз трудових ресурсів та оплати праці: оцінка потреби підприємства в трудових ресурсах, аналіз забезпеченості підприємства робочою силою, руху робочої сили, використання робочого часу, продуктивності праці та виконання норм виробітку, оцінка трудомісткості, впливу трудових факторів на рівень виконання виробничої програми, аналіз фонду оплати праці, оцінка співвідношення темпів росту продуктивності праці та середньої заробітної плати.

Аналіз основних засобів та нематеріальних активів: оцінка потреби підприємства в основних засобах, аналіз забезпеченості підприємства основними засобами, складу та структури основних засобів, руху основних засобів, оцінка технічного стану основних засобів, аналіз ефективності використання основних засобів, оцінка впливу наявності та використання основних засобів на рівень виконання виробничої програми, аналіз нематеріальних активів.

Аналіз матеріальних ресурсів: оцінка потреби підприємства в матеріальних ресурсах, аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами, матеріаломісткості продукції, ефективності використання матеріальних ресурсів, оцінка впливу наявності та використання матеріальних ресурсів на рівень виконання виробничої програми.

Аналіз витрат на виробництво та реалізацію продукції: аналіз собівартості за елементами витрат та за статтями калькуляції, оцінка показників собівартості, аналіз прямих і непрямих витрат в собівартості продукції, непродуктивних витрат собівартості продукції, оцінка резервів зниження собівартості продукції.

Аналіз збуту продукції та виконання договірних зобов'язань: аналіз ринку збуту продукції, цінової політики підприємств, системи розповсюдження товарів, ефективності витрат на рекламу та стимулювання збуту, конкурентоспроможності продукції, оцінка обґрунтованості плану збуту, аналіз виконання договірних зобов'язань, відвантаження та реалізації продукції резервів збільшення обсягів реалізації.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: аналіз фінансових результатів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, оцінка рівня беззбитковості, аналіз розподілу та використання прибутку підприємства, оцінка показників рентабельності, резервів збільшення прибутку та рівня рентабельності

Аналіз фінансового стану підприємства: аналіз майнового стану, ліквідності підприємства, оцінка його платоспроможності, аналіз фінансової стійкості підприємства, ділової активності, діагностика банкрутства.

Схвалено
педагогічною радою
від 30.03.2023
Протокол №4